

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติ

การบัญชี

พ.ศ. ๒๕๔๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบการเงิน” หมายความว่า รายงานผลการดำเนินงานฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้น

“ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะ
ได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม

“สารวัตรใหญ่บัญชี” หมายความว่า อธิบดี และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
ด้วย

“สารวัตรบัญชี” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรบัญชีประจำสำนักงาน
บัญชีประจำท้องที่

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางบัญชี

ให้อธิบดีมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่โดยขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางบัญชี
และมีสารวัตรบัญชีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ การจัดตั้งสำนักงานบัญชี
ประจำท้องที่ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ

(๒) ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

(๓) ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี

(๔) เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

(๕) กำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน
การบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

(๖) คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

ในการประกาศข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีคำนึงถึงมาตรฐานการบัญชี และข้อคิด
เห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันวิชาชีพบัญชี ข้อกำหนดตาม (๕) และ (๖) ต้องได้รับความ
เห็นชอบจากรัฐมนตรีด้วย

ข้อกำหนดตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) หากเรื่องนั้นมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะนั้นแล้ว ให้ถือว่าได้จัดทำบัญชีโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

หมวด ๒ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

มาตรา ๘ ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตน โดยมีรายละเอียด หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกัน ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในสถานที่นั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ในกรณีที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีเป็นกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของกิจการนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้บุคคลธรรมดาใดหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจใดในประเทศไทย ตามเงื่อนไขใด เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนวันใช้บังคับ

ในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคสี่ ให้อธิบดีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชีครั้งแรก และกำหนดวิธีการจัดทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนนั้น

มาตรา ๙ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี ดังต่อไปนี้ เป็นต้นไป

(๑) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

(๒) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศนั้นได้เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

(๓) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่กิจการร่วมค้านั้นได้เริ่มต้นประกอบกิจการ

(๔) สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำตามมาตรา ๘ วรรคสอง ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำนั้นเริ่มต้นประกอบกิจการ

มาตรา ๑๐ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในสิบสองเดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชีที่กำหนดตามมาตรา ๘ วรรคหก หรือวันเริ่มทำบัญชีตามมาตรา ๘ แล้วแต่กรณี และปิดบัญชีในรอบสิบสองเดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน เว้นแต่

(๑) เมื่อได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เปลี่ยนรอบปีบัญชีแล้วอาจปิดบัญชีก่อนครบรอบสิบสองเดือนได้

(๒) ในกรณีมีหน้าที่จัดทำบัญชีตามมาตรา ๘ วรรคสอง ให้ปิดบัญชีพร้อมกับสำนักงานใหญ่

มาตรา ๑๑ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินดังกล่าวต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ภายในห้าเดือนนับแต่วันปิดบัญชีตามมาตรา ๑๐ สำหรับกรณีของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้ยื่นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นทำให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีอาจพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้

การยื่นงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

งบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี เว้นแต่กรณีที่ได้มีกฎหมายเฉพาะกำหนดเพิ่มเติมจากรายการย่อของงบการเงินที่อธิบดีกำหนดไว้แล้ว ให้ใช้รายการย่อตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะนั้น

งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุน สิ้นทรัพย์ หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการ ไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ในการจัดทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี

มาตรา ๑๓ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานประจำ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดและในระหว่างรอการอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ในสถานที่ที่ยื่นขออนุญาตไปพลางก่อนได้

ในกรณีที่จัดทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดในสถานที่อื่นใดในราชอาณาจักรที่มีใช้สถานที่ตามวรรคหนึ่ง แต่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นมายังสถานที่ตามวรรคหนึ่ง กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าได้มีการเก็บรักษาบัญชีไว้ ณ สถานที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว

มาตรา ๑๔ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา ๑๓

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีของกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เกินห้าปีแต่ต้องไม่เกินเจ็ดปีได้

มาตรา ๑๕ ถ้าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตรวจพบว่าบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่เป็นสาระสำคัญแก่การจัดทำบัญชีสูญหายหรือถูกทำลาย หรือปรากฏว่าบัญชีและเอกสารดังกล่าวมิได้เก็บไว้ในที่ปลอดภัย ให้สันนิษฐานว่าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีเจตนาทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารนั้น

เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะพิสูจน์ให้เชื่อได้ว่าตน ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว เพื่อป้องกันมิให้บัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย

มาตรา ๑๗ เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเลิกประกอบธุรกิจด้วยเหตุใดๆ โดยมีได้มีการชำระบัญชี ให้ส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีแก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ และให้สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี

เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีร้องขอ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีมีอำนาจขยายเวลาการส่งมอบบัญชีและเอกสารตามวรรคหนึ่งได้ แต่ระยะเวลาที่ขยายเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไม่ครบถ้วนถูกต้อง สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีมีอำนาจเรียกให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๘ งบการเงิน บัญชี และเอกสารที่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีได้รับและเก็บรักษาไว้ตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๗ ผู้มีส่วนได้เสียหรือบุคคลทั่วไปอาจขอตรวจดูหรือขอภาพถ่ายสำเนาได้โดยเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๓

ผู้ทำบัญชี

มาตรา ๑๙ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗ (๖) เพื่อจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้

มาตรา ๒๐ ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน

มาตรา ๒๑ ในการลงรายการในบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ลงรายการเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ หรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้

(๒) เขียนด้วยหมึก ดิจิพิมพ์ ตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน

หมวด ๔
การตรวจสอบ

มาตรา ๒๒ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีหรือสถานที่รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของบุคคลดังกล่าวได้ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เพื่อยึดหรืออายัดบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ บัญชีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี หรือเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดดังกล่าวนั้นจะถูกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ

(๑) ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีหรือการเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

(๒) ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีส่งบัญชี เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี หรือรหัสบัญชีมาเพื่อตรวจสอบ

หนังสือที่สั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้นำส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชี หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้รับนั้น จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานอยู่ในบ้านหรือสถานที่ประกอบธุรกิจที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งตามวิธีการในวรรคสอง หรือผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ใช้วิธีปิดหนังสือดังกล่าวในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่

อยู่หรือสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้นั้นหรือบ้านที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้นก็ได้

เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันได้รับแล้ว

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความใดๆ ที่ทราบหรือได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๔ เว้นแต่จะ

มีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่ออกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท กรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่ออกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้ปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๘ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๙ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๐ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๑ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๒ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๓๓ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดแจ้งข้อความตามมาตรา ๑๕ เป็นเท็จต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีว่าบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ ผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษ

จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีซึ่งสั่งการตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นสารวัตรใหญ่บัญชี สารวัตรบัญชี หรือเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดลงรายการเท็จ แก้ไข ละเว้นการลงรายการในบัญชีหรืองบการเงิน หรือแก้ไขเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเพื่อให้ผิดความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หัวหน้าผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิด นั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๔๑ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕

และมาตรา ๓๖ วรรคสอง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บรรดากฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ใดเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๗ (บ) หากประสงค์จะเป็นผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้แจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อผู้นั้นเข้ารับการอบรมและสำเร็จการอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดแล้ว ให้ผู้นั้นเป็นผู้ทำบัญชีต่อไปได้เป็นเวลาแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ระหว่างที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนด ให้ถือว่ามาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้ว เป็นมาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ให้กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรซึ่งเริ่มต้นประกอบกิจการร่วมค้าอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีใหม่หลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว

มาตรา ๔๕ ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจัดให้มีผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

กำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี จะขยายออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปี

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีได้จัดให้มีผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๔๑ ก วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

พ.ศ. 2505

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2505

เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ และใบอนุญาตนั้นยังไม่ขาดอายุ ไม่ถูกพักหรือไม่ถูกเพิกถอน

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เรียกโดยย่อว่า ก.บข. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทะเบียนการค้า อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมสรรพากร ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกแปดคนในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน

ให้ ก.บข. เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกรรมการ ในกิจการทั้งปวงอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของประธานกรรมการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานกรรมการในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจแต่งตั้งซ้ำอีกได้ แต่ไม่เกินกว่าสองครั้งติดกัน

มาตรา 5 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ครบวาระ

(2) ลาออก

(3) ถูกพักใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือขาดต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ภายใต้บังคับมาตรา 4 เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา 6 เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นคงอยู่รักษาการต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 7 ให้จัดตั้งสำนักงาน ก.บข. ขึ้นในกระทรวงเศรษฐกิจมีนายทะเบียนคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและในกิจการอื่นทั่วไป และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร ให้นายทะเบียนเป็นเลขานุการ ก.บข. ด้วย

มาตรา 8 ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บข. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร กรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนจะเข้าชื่อกันขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุม ก.บข. ก็ได้

มาตรา 9 การประชุม ก.บข. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา 10 มติของที่ประชุม ก.บข. ให้ถือเสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 10 มติของที่ประชุม ก.บข. ดังต่อไปนี้ จะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า

สองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- (1) มติให้สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (2) มติรับผู้สอบบัญชีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้วให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ใหม่ตามมาตรา 20

มาตรา 11 ให้ ก.บช. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (2) สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (3) ออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอ การออกการต่ออายุ และการออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (4) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่น ในการศึกษาวิชาชีพสอบบัญชี

มาตรา 12 ให้ ก.บช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการหรือได้สวนพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของ ก.บช. ได้

ให้นำความในมาตรา 9 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 13 ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชี หรือให้มีผู้สอบบัญชี ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่

- (1) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือ
- (2) เป็นการกระทำในทางราชการ

มาตรา 14 เอกสารใดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีผู้สอบบัญชีรับรอง ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองในเอกสารนั้น มิฉะนั้นเป็นอันไม่มีผลตามผลบัญญัติของกฎหมายนั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่เอกสารซึ่งกระทำในทางราชการ

มาตรา 15 ผู้ซึ่งจะขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ ต้อง

(1) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางการบัญชีหรือประกาศนียบัตรทางการบัญชีซึ่ง ก.บช. เห็นว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่มีการศึกษาวิชาการบัญชี ซึ่ง ก.บช. เห็นสมควรให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(2) เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีมาแล้ว โดย ก.บช. เห็นว่าทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(3) มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว

(4) มีสัญชาติไทย หรือมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้สอบบัญชีในประเทศนั้นได้

- (5) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่ ก.บข.เห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
- (7) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และ
- (8) ไม่ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ไม่เหมาะสมหรือทำให้ขาดความเป็นอิสระในหน้าที่ผู้สอบบัญชี

มาตรา 16 ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

มาตรา 17 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีสำนักงาน โดยแจ้งไว้ต่อสำนักงาน ก.บข. ขณะยื่นคำขอรับอนุญาต

ในกรณีไม่มีสำนักงาน จะใช้ที่อยู่อาศัยของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นสำนักงานก็ได้ การย้ายสำนักงาน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องแจ้งต่อนายทะเบียน ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันย้ายสำนักงาน

มาตรา 18 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องรักษามรรยาทตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 19 การสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 11 (2) ให้กระทำได้ เมื่อปรากฏว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(1) ขาดลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 15 หรือ

(2) กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ การสั่งพักใบอนุญาต ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนพิจารณาสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้มีการไต่สวนโดยให้โอกาสแก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้นได้ทราบข้อกล่าวหาและยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ในการไต่สวนนั้น ให้ ก.บข. หรือคณะกรรมการที่ ก.บข.แต่งตั้งมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือวัตถุใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา 20 ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอาจขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อ ก.บข. ได้พิจารณาแล้วไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ ผู้นั้นจะยื่นคำขอได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ก.บข. ปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้า ก.บข. ปฏิเสธการออกใบอนุญาตในครั้งที่สองนี้แล้ว ผู้นั้นหมดสิทธิขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกต่อไป

มาตรา 21 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ผู้ใดมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโฆษณาด้วยวิธีใด ๆ แสดงว่าเป็นผู้สอบบัญชี

รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ในวาระเริ่มแรก ให้ ก.บช. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเศรษฐการเป็นประธาน กรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา 4 และกรรมการอื่นอีกแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เมื่อได้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตครบห้าสิบคนแล้ว ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง

มาตรา 24 บทบัญญัติมาตรา 13 และมาตรา 14 มิให้ใช้บังคับจนกว่าจะครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 25 ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ซึ่งได้กระทำการสอบบัญชี และลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีของนิติบุคคลในประเทศในฐานะผู้สอบบัญชีมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี โดยลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีไม่น้อยกว่าปีละห้านิติบุคคล และเป็นผู้มีลักษณะตามมาตรา 15 (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เมื่อ ก.บช. พิจารณาเป็นที่พอใจแล้วก็ให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

มาตรา 26 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ชนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ค่าออกใบอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต	200 บาท
(2) ค่าแก้ไขใบอนุญาต ครั้งละ	50 บาท
(3) ค่าใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ	50 บาท
(4) ค่าสำเนาเอกสารที่นายทะเบียนรับรองว่าถูกต้อง ฉบับละ	20 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ...

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เฉพาะในเรื่องของบทเฉพาะกาล หลักการและเหตุผล เนื้อหาและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ปรากฏส่วนใหญ่จึงเป็นข้อยุติแล้ว เว้นแต่จะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมในบางมาตรา ก่อนนำเสนอเข้ากระบวนการประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี

พ.ศ.....

หลักเกณฑ์

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

เหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันนี้การประกอบวิชาชีพบัญชีได้ขยายครอบคลุมออกไปหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การตรวจสอบภายใน หรือบริการด้านอื่นซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมในทางธุรกิจต่างๆ อย่างกว้างขวาง สมควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การดูแลของสภาวิชาชีพเดียวกัน เพื่อเป็นศูนย์รวมและส่งเสริมความเป็นปึกแผ่น ให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ และควบคุมจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีคุณภาพและมาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ
วิชาชีพบัญชี

พ.ศ. ...

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำ ได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพบัญชี” หมายความว่า วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชี บริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการตรวจสอบภายในทางการบัญชีและการเงิน และบริการ เกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

“ผู้ทำบัญชี” หมายความว่า ผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

“การประชุมใหญ่” หมายความว่า การประชุมใหญ่สามัญหรือการประชุมใหญ่วิสามัญ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ สมาชิกสมทบ หรือสมาชิก กิตติมศักดิ์ของสภาวิชาชีพบัญชี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อใดประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
สภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๖ ให้มีสภาวิชาชีพบัญชี มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๗ สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (๒) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก จัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ระหว่างสมาชิก
- (๓) กำหนดมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (๔) กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๕) ขึ้นทะเบียนการประกอบวิชาชีพบัญชี ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๖) รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาการบัญชีของสถาบันการศึกษาดัง ๆ เพื่อประโยชน์ในการรับสมัครเป็นสมาชิก
- (๗) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๘) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้อำนวยการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๙) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินการของสมาชิกอื่นเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชี
- (๑๐) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี
- (๑๑) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี
- (๑๒) ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับบทบัญญัติหมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี และหมวด ๖ การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ในกรณีที่การประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใดมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ที่จะให้มีการคุ้มครองประชาชนและพัฒนาหรือจัดระเบียบการประกอบวิชาชีพบัญชีด้านใด จะตรา

พระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบวิชาชีพบัญชีด้านนั้น ต้องได้รับใบอนุญาตหรือต้องขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีก็ได้

มาตรา ๕ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔ ใช้บังคับสำหรับวิชาชีพบัญชีด้านใด ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพบัญชีด้านนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี

การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต การออกใบอนุญาต และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี แต่เงื่อนไขนั้นจะกำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพเกินความจำเป็นที่จะรักษาประโยชน์ได้เสียของประชาชนไม่ได้

ในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้ผู้ขึ้นทะเบียนซึ่งมิได้เป็นสมาชิกต้องเสียค่าธรรมเนียมเป็นรายปีก็ได้ แต่จะกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้สูงกว่าค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เรียกเก็บจากสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีเป็นรายปีไม่ได้

มาตรา ๑๐ นิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้บริการการสอบบัญชีหรือดำเนินการทำบัญชีหรือให้บริการวิชาชีพบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔ ต้องจดทะเบียนต่อสภาวิชาชีพบัญชีโดยต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีกองทุนสำรองเพื่อความรับผิดชอบไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาทตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด

(๒) ในกรณีประกอบกิจการให้บริการการสอบบัญชี บุคคลซึ่งมีอำนาจผูกพันนิติบุคคลต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และในกรณีที่ผู้สอบบัญชีต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สาม ให้นิติบุคคลซึ่งผู้สอบบัญชานั้นสังกัดอยู่ร่วมรับผิดชอบด้วย

หมวด ๒

สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมีสี่ประเภท ดังนี้

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกวิสามัญ

(๓) สมาชิกสมทบ

(๔) สมาชิกกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๒ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) มีความรู้ในวิชาการบัญชีโดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาในสาขาวิชาการบัญชีหรือสาขาอื่นที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด ทั้งนี้ ตามที่ทางราชการหรือสภาวิชาชีพบัญชีรับรอง

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติดิจรณยารณอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

(๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะถูกลงโทษด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๖) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๓ สมาชิกวิสามัญและสมาชิกสมทบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่มีสัญชาติของประเทศ ซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ และประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกวิสามัญแต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

มาตรา ๑๔ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเชิญเป็นสมาชิกตามมติของสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๑๕ สมาชิกสามัญมีสิทธิและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่

(๒) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับแต่งตั้ง เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่นอันเกี่ยวกับงานของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ชำระค่าบำรุงสมาชิกตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๕) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๖) รับข่าวสารจากสภาวิชาชีพบัญชี

(๗) สิทธิและหน้าที่อื่นตามที่สภาวิชาชีพบัญญัติกำหนด สมาชิกสามัญ สมาชิกสมทบ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่ตาม (๑) (๔)(๕) (๖) และ (๗)

มาตรา ๑๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) กบส. สอบสวนและมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับการเป็นสมาชิก หรือสภาวิชาชีพบัญญัติมีมติเพิกถอนสำหรับกรณีสมาชิกกิตติมศักดิ์

(๔) ไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิก โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพ

มาตรา ๑๗ ให้มีการประชุมสภาวิชาชีพบัญญัติเป็นการประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง การประชุมใหญ่อื่นนอกจากการประชุมใหญ่สามัญ เรียกว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๑๘ สมาชิกสามัญอาจขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญญัติ ในการนี้นายกสภาวิชาชีพบัญญัติต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

มาตรา ๑๙ ในการประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าสองร้อยคน จึงเป็นองค์ประชุม การประชุมใหญ่ครั้งใด เมื่อล่วงพ้นเวลาที่กำหนดไว้เป็นเวลาสามสิบนาทีแล้วมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง และการประชุมนั้นได้เรียกประชุมตามมาตรา ๑๘ ให้งดการประชุมครั้งนั้น แต่ถ้า กบส. เป็นผู้จัดให้มีการประชุม ให้เลื่อนการประชุมนั้นออกไป โดยให้นายกสภาวิชาชีพบัญญัติเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวัน และในการประชุมใหญ่ครั้งนี้ ให้องค์ประชุมประกอบด้วยสมาชิกสามัญเท่าที่มาประชุม

มาตรา ๒๐ ในการประชุมใหญ่ให้นายกสภาวิชาชีพบัญญัติเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภาวิชาชีพบัญญัติไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้อุปนายกสภาวิชาชีพบัญญัติคนหนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาวิชาชีพบัญญัติและอุปนายกสภาวิชาชีพบัญญัติไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้สมาชิกสามัญที่มาประชุมเลือกสมาชิกสามัญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

หมวด ๓

คณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารสภาวิชาชีพบัญชี เรียกโดยย่อว่า กบส. ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกจากสมาชิกสามัญ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีทุกด้าน ประธาน กบบ. และประธานคณะกรรมการจรรยาบรรณ
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการโดยตำแหน่ง ตาม (๒) มีมติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน และกรรมการผู้จัดการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหนึ่งคน
- (๔) กรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่มีมติเลือกจากสมาชิกสามัญ มีจำนวนไม่เกินหกคนให้เลขาธิการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นเลขานุการ และจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการก็ได้ ตามความจำเป็นและตามมติของ กบส.

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการตาม (๓) และ (๔) และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกนายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตาม (๔) ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๒ นายกสภาวิชาชีพบัญชี และกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่นายกสภาวิชาชีพบัญชี หรือกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๔) เพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งเลือกไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับเลือกหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งใดเลือกหรือแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการเลือกนายกสภาวิชาชีพบัญชี หรือยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๓) หรือยังมีได้มีการเลือกกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๔) ขึ้นใหม่ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่านายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งได้รับเลือกหรือแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

นายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับเลือกหรือแต่งตั้งอีกได้ แต่นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีและกรรมการตามมาตรา ๒๑ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๕) พ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ในกรณีได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการ ผู้จัดการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- (๖) รัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๑

มาตรา ๒๔ ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีเลือกกรรมการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง อุปนายกตาม จำนวนที่ กบส. กำหนด ตำแหน่งเลขาธิการ เภรัญญิก และนายทะเบียน ตำแหน่งละหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่ กบส. กำหนดตามความจำเป็น การปฏิบัติหน้าที่ อำนาจหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๒๕ การประชุม กบส. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๖ กบส. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมายก็ได้ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ ให้ กบส. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการของสภาวิชาชีพบัญชีให้บรรลุวัตถุประสงค์
- (๒) กระทำกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เสนอร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีในกิจการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ต่อสภาวิชาชีพบัญชี
- (๔) จัดให้มีการประชุมใหญ่
- (๕) ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ สมาชิกสามัญไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจะเข้าชื่อเสนอร่างข้อบังคับตาม มาตรา ๒๗ (๓) ต่อสภาวิชาชีพบัญชีด้วยก็ได้ ให้ กบส. จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาร่างข้อ บังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๙ วิธีการเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ สภาวิชา ชีพบัญชีร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๑๕ (๔) มาตรา ๒๑ วรรคสาม มาตรา ๓๑วรรค สอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง ต้องได้รับความเห็นชอบ จาก กบส. ก่อน จึงจะใช้บังคับได้

ร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีอนุมัติ หรือ กบส. ให้ความเห็นชอบ แล้วเมื่อนายกสภาวิชาชีพบัญชีลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๐ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้นายกสภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจ กระทำการแทนสภาวิชาชีพบัญชี ในการนี้นายกสภาวิชาชีพบัญชีจะมอบหมายเป็นหนังสือให้ กรรมการอื่น กระทำการแทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพบัญชีด้าน ต่างๆ ให้มีคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีของแต่ละด้าน ประกอบด้วยประธานกรรมการและ กรรมการอื่นมีจำนวนตามที่ กบส. กำหนด

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการวิชาชีพบัญชีตามวรรคหนึ่ง การแต่งตั้ง หรือการคัดเลือก การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการดำเนินการ อื่นของประธานกรรมการหรือกรรมการวิชาชีพบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๔

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี เรียกโดยย่อว่า กบบ. ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กบส. แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบัญชี มี จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน และผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนกรมทะเบียนการค้า ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ กทบ. ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๓๓ ให้ กทบ. มีอำนาจหน้าที่กำหนดและพัฒนามาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น

มาตรฐานการบัญชีต้องจัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย

มาตรฐานการบัญชีที่ กทบ. กำหนดและพัฒนา เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก กทบ. และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

เมื่อได้รับแจ้งจากผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน กรมสรรพากร กรมทะเบียนการค้า ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหน่วยงานอื่นใด ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ หรือ เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ กทบ. ต้องดำเนินการตรวจสอบและรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนด ปรับปรุง หรือพัฒนามาตรฐานการบัญชีโดยพลัน

ในกรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจหน่วยงานใดกำหนดมาตรฐานการบัญชีไว้เป็นการเฉพาะให้ถือว่าการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานตามวรรคสามเป็นการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานที่หน่วยงานดังกล่าวกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่เป็นการที่หน่วยงานอื่นจะกำหนดการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมจากมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์ ในกิจการในกำกับของหน่วยงานนั้นตามอำนาจหน้าที่ของตนก็ได้

มาตรา ๓๔ กทบ. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดก็ตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๓๕ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการประชุม กทบ. และคณะอนุกรรมการซึ่ง กทบ. แต่งตั้ง โดยอนุโลม

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการสอบบัญชี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชีหรือให้ออกสารใดต้องมีผู้สอบบัญชีลงลายมือชื่อรับรอง หรือแสดงความคิดเห็น ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชี รับรองเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือเป็นการกระทำในทางราชการ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดจะเป็นผู้สอบบัญชีต้องขอใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต และการออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๓๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ แต่ในกรณีเป็นสมาชิกวิสามัญซึ่งเป็นคนต่างด้าว ต้องเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยดีพอที่จะสามารถสอบบัญชีและจัดทำรายงานเป็นภาษาไทย และมีภูมิลำเนา ในประเทศไทย และเมื่อได้รับ ใบอนุญาตแล้วต้อง ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวด้วย จึงจะปฏิบัติงานเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(๒) ผ่านการทดสอบหรือฝึกรอบรมหรือฝึกงานหรือเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีมาแล้วตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๓) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่จะพ้นสิบปีไปแล้ว นับแต่วันที่ถูกเพิกถอน

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๕ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด สมาคม และมูลนิธิ เฉพาะที่เกี่ยวกับการรับรองงบการเงินหรือบัญชีอื่นใดอันไม่ถูกต้องหรือ ทำรายงานเท็จ หรือความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะถูกลงโทษด้วยหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๓๙ ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่มีอายุ แต่ผู้รับใบอนุญาตต้องชำระ

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นรายปี

ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสิ้นผล เมื่อผู้รับใบอนุญาต

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘
- (๔) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเนื่องจากประพฤติผิดจรรยาบรรณ
- (๕) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมประจำปี เว้นแต่จะ ได้รับการผ่อนผันตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี
- (๖) ไม่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดให้ครบถ้วนตามมาตรา ๔๑

มาตรา ๔๐ เมื่อสภาวิชาชีพบัญชีได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ ให้สภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ในกรณีที่สภาวิชาชีพบัญชีไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอ สภาวิชาชีพบัญชีต้องแสดงเหตุผลของการไม่ออกใบอนุญาตไว้โดยชัดแจ้ง ในกรณีเช่นนี้ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์การไม่ออกใบอนุญาตต่อกกบ. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กกบ. กำหนด

มาตรา ๔๑ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาตามจำนวนชั่วโมงที่กำหนดต่อระยะเวลาทุกสามปี ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง สภาวิชาชีพบัญชีจะมีคำสั่งพักใช้ ใบอนุญาตของผู้นั้นไว้จนกว่าผู้นั้นจะได้ปฏิบัติตามก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี โดยมีได้เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๓ ผู้ทำบัญชีที่จะขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๒) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
- (๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายว่าด้วยการบัญชี กฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะถูกลงโทษด้วยหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
- (๔) มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๗

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา ๔๕ ให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทยและอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- (๓) ความรับผิดชอบและการรักษาความลับต่อผู้รับบริการ
- (๔) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

(๕) ความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม

มาตรา ๔๖ ข้อความใดในสัญญาจ้างสอบบัญชีที่กำหนดให้มีผลเป็นการจำกัดหรือปฏิเสธความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ข้อความนั้นเป็นโมฆะ ผู้สอบบัญชีจะรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าตนไม่รับผิดชอบในผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ซัด

เงินในผลการตรวจสอบเพราะเหตุที่ตนมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้จากผู้สอบบัญชีหรือ โดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชีมิได้กระทำตามวรรคสองถือว่าเป็นการประพฤติดิจจรรยาบรรณ

มาตรา ๔๗ โทษการประพฤติดิจจรรยาบรรณ มีดังต่อไปนี้

- (๑) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนการรับจดทะเบียนโดยมีกำหนดเวลา แต่ไม่เกินสามปี
- (๔) เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการรับจดทะเบียน โดย ไม่มีกำหนดเวลา หรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

มาตรา ๔๘ ให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ซึ่ง กบส. แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาวิชาชีพบัญชีจากผู้ซึ่งมีความเที่ยงธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกสามัญ
- (๒) ประกอบวิชาชีพบัญชีมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี
- (๓) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติดิจจรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
- (๔) ไม่ดำรงตำแหน่งนายกสภาวิชาชีพบัญชีหรือเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณเลือกกรรมการจรรยาบรรณด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และจะให้มีผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนดก็ได้

มาตรา ๔๙ ให้กรรมการจรรยาบรรณมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการจรรยาบรรณใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๕๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการจรรยาบรรณพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘
- (๔) สภาวิชาชีพบัญชีมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองร้อยคะแนนเสียง

ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ กบส. แต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณแทนตำแหน่งที่ว่างไปพลางก่อน และให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้จนถึงการประชุมใหญ่คราวต่อไป

มาตรา ๕๑ เมื่อมีผู้กล่าวหาหรือปรากฏต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณ ให้คณะกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการสอบสวนพิจารณาโดยเร็ว การยื่นคำกล่าวหาให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนก็ได้

ในการสอบสวน คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยประกอบด้วยกรรมการจรรยาบรรณอย่างน้อยหนึ่งคนและกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ (๑) (๓) และ (๔) ตามจำนวนที่เห็นสมควร

เมื่อคณะอนุกรรมการทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณเพื่อพิจารณาการถอนเรื่องการกล่าวหาที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาจากผลการสอบสวนแล้วมีมติว่าผู้ใดทำผิดจรรยาบรรณ ให้มีคำสั่งลงโทษผู้นั้นตามมาตรา ๔๗

ในกรณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหามิได้กระทำผิดจรรยาบรรณ ให้ตั้งคดีเรื่อง คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด การออกคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือการออกคำสั่งคดีเรื่องตามวรรคสอง ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็ว

มาตรา ๕๓ ผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ กบ. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กบ. กำหนดคำวินิจฉัยของ กบ. ให้เป็นที่สุด การอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ เว้นแต่ กบ. จะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการจรรยาบรรณที่คณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๕๕ กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการจรรยาบรรณผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวไม่ว่าเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณา ปรีกษาหารือ หรือลงคะแนนเสียงในเรื่องนั้น

มาตรา ๕๖ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยอนุโลม

หมวด ๘

การกำกับดูแล

มาตรา ๕๗ ให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี เรียกโดยย่อว่า กกบ. ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมสรรพากร ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นายกสภาวิชาชีพบัญชี ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานหอการค้าแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิชาการบัญชีสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมายหนึ่งคน ให้อธิบดีกรมทะเบียนการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ กรมทะเบียนการค้าเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น

ให้กรมทะเบียนการค้าทำหน้าที่ธุรการและสนับสนุนการดำเนินงานของ กกบ. ตามที่ กกบ. มอบหมาย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๕๘ ให้ กกบ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชี

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๘

(๓) สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาวิชาชีพบัญชีและการประกอบวิชาชีพบัญชีของสมาชิก

(๔) สั่งให้สภาวิชาชีพบัญชีวางมาตรการในการกำกับดูแลหรือสอบสวนการกระทำผิดจรรยาบรรณของสมาชิก

(๕) สั่งเป็นหนังสือให้สมาชิกหรือกรรมการหรืออนุกรรมการอื่นใดของสภาวิชาชีพบัญชี หรือนุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี

(๖) ส่งเป็นหนังสือให้สภาวิชาชีพบัญชีหรือคณะกรรมการหรือคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ระงับหรือแก้ไขการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพบัญชี กฎหมายหรือข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี

(๗) ให้ความเห็นชอบข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง และมาตรฐานการบัญชีตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

(๘) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง

(๙) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่มอบหมาย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาบังคับใช้กับการประชุม กกบ. และอนุกรรมการซึ่ง กกบ. แต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ เมื่อปรากฏว่านายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการ หรืออนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกบ. หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภาวิชาชีพบัญชี ให้ กกบ. ทำการสอบสวนโดยเร็ว และเสนอรัฐมนตรีให้มีคำสั่งให้นายกสภาวิชาชีพบัญชี กรรมการหรืออนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด ในกรณีที่กรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ (๒) ผู้ใดถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ (๒) ด้วย

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๐ อันเป็นผลให้องค์ประกอบของ กกบ. เหลือไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่พึงมี ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งสมาชิกสามัญเท่าจำนวนกรรมการที่จะมีได้ตามมาตรา ๒๑ เป็นกรรมการชั่วคราวแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งในวันเดียวกันกับวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

ให้มีการเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา ๒๑ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว เมื่อกรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ให้กรรมการชั่วคราวซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ กกบ. เห็นว่าสภาวิชาชีพบัญชีมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาวิชาชีพหรือการดำเนินการอื่นตามวัตถุประสงค์ ให้ กกบ. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สภาวิชาชีพบัญชี

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดประกอบวิชาชีพในด้านซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดตามมาตรา ๕ โดยมีได้รับใบอนุญาตหรือมิได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ต.อ.อ.ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๖๓/๑ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติที่ถูกต้อง

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๖๔/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ ทำการสอบบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีผู้ใดถูกลงโทษประวัตินิติบุคคลตาม มาตรา ๔๗ (๓) และ(๔) ทำการประกอบวิชาชีพบัญชีในระหว่างนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม หรือคำสั่งของ กกบ. ตามมาตรา ๕๘ (๕) ต.อ.อ.ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลให้กรรมการผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคล หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**RECORD OF PRACTICAL EXPERIENCE
FOR
GRADUATES LISTED IN PART I OF THE FIRST SCHEDULE TO THE
ACCOUNTANTS ACT 1967**

Introduction

A record on the experience gained essential it would enable Institute to measure whether an individual had gained relevant experience to be eligible to apply for membership with Institute. The Institute has prepared this format specially for accounting graduates listed in part I of the First Schedule to the Accountants Act, 1967 who would be applying for membership with the Institute upon obtaining 3 year of practical working experience. The graduates are required to complete a Record of Practical Experience following the format, which is to be submitted to the Institute when applying for membership. The Institute reserves the right to contact the employers/past employers of Applicants to Verify the information stated in the Record of Practical Experience.

Guidelines or completion of Record of Practical Experience

Section 1 Employment History

The following information must be provided for each position held in each Employee organisation, where you are claiming relevant practical experience:

- Dates from/to (by date/month/year) stating the number of months spent in each Organisation
- Name of Employer
- Nature of business of employer-please provide brief description of organisation's Business (for e.g. audit, taxation, manufacturing, financial institution, etc.)
- Job position/title
- Name and position held by the supervisor/immediate employer please note that working experience of less than six (6) months at any organisation will not be considered

Section 2 Detailed Records of Practical Experience

The following information must be provided for each position held in each employing organisation, where you are claiming relevant practical experience:

- Dates from/to (by date/month/year) in each organisation
- Name of Employer
- Description of your duties and responsibilities, details of the work you have carried out and degree of involvement

Section 3 comments From Supervisor

This section shall be completed by the Supervisor.

Important points to Note in Completing Your Record of Practical Experience

(A) Working Experience

The following are to be emphasised on the working experience gained from each Organisation:

- Key aspects of the work you have undertaken during the period
- Any extraordinary tasks and responsibilities undertaken
- The experience the you have gained

(B) Supervisor

Your supervisor should be a manager or partner who, wherever possible, is :

- A qualified chartered Accountant registered with MIA
- A member of one of the professional bodies recognised by MIA or an accounting Graduate from one of the local universities recognised by MIA
- A qualified accountant in public practice overseas who is a member of a Professional body recognised by MIA
- A qualified accountant in public practice overseas who is a member of another Professional bodies as may be recognised by Council from time to time

(C) Areas of work

The Institute in acknowledging the essential financial and technical skills Required to be a competent Chartered Accountant, has identified the Following areas of work that you are required to be involved:

- **Audit (Applicable for training undergone in an audit firm)**

- Planning, controlling and recording of audit work
- Experience in the methods used to record a client's system of internal control
- the design of audit procedures to provide audit evidence that weaknesses encountered have not led to material errors
- Obtain background data on the purpose of audit planning
- Review of audit evidence prepared by support staff of audit engagements
- **Taxation**
 - Establishing the organisation's liability for corporation tax and other obligations to revenue authorities
 - Advise clients/management on their organisation's tax obligations, implications and alternatives
 - Establishing, planning and applying the impact of other taxes and charges such as sales taxes, regional taxes and employee taxes and State insurance's collected by employer.
- **Business Planning**
 - Contributing to the establishment of the management's long term Business Objectives and assist the management to set their strategy and review their Business performance.
- **Management accounting**
 - Participation in organisational direction setting through involvement in
 - Strategic planning, business planning and decision support systems
 - Fostering organisational commitment through leadership
 - Identifying and managing risk exposure associated with organisational
 - Strategies
 - Ensuring effective organisational resource use through involvement in
 - Change targets and goals, and re-engineering and continuous improvement initiatives
- **Management Accounting**
 - Maintenance of accounting records
 - Maintenance of the ledger including control accounts and their reconciliation

- Preparation and extension of the trial balance from the underlying ledger accounts
- Construction of financial statements
- Application of appropriate accounting and auditing standards
- The preparation and presentation of financial statements in accordance with generally accepted accounting practice and current professional and statutory requirements
- **Finance**
 - Assisting in the formulation of advice/development of policies on the Financial Implications of potential decisions or situations
 - Establishing financial strategies
 - Managing financial risk
 - Managing financial operations

LAWS OF MALAYSIA

Act 558

FINANCIAL REPORTING ACT 1997

ARRANGEMENT OF SECTIONS

PART 1

PRELIMINARY

Section

1. Short title and commencement.

2. Interpretation.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

PART II
THE FINANCIAL REPORTING FOUNDATION AND
THE MALAYSIAN ACCOUNTING STANDARDS BOARD

3. Establishment of the Foundation.
4. Functions of the Foundation.
5. Members of the Foundation.
6. Meetings of the Foundation.
7. Establishment and functions of the Board.
8. Members of the Board.
9. Meetings of the Board.
10. Disqualification.
11. Remuneration.
12. Term of Office.
13. Resignation and revocation of appointment.
14. Vacation of office.
15. Minister's directions.
16. Other powers and duties of the Foundation and Board.
17. Engagement of Technical Director and other persons.
18. Employment of officers and servants.

PART III

FINANCE

Section

19. The Fund.
20. Expenditure charge on the Fund.
21. Foundation's financial year.
22. Investment.
23. Annual report.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

- 24. Accounts.
- 25. Non-application of Act 240.
- 26. Power to borrow.

PART IV

GENERAL

- 27. Compliance with approved accounting standards.
- 28. Confidentiality.
- 29. Power to make regulations.

FINANCIAL REPORTING ACT 1997

An Act to establish the Financial Reporting Foundation and the Malaysian Accounting Standards Board; to provide for their functions and powers; and to provide for matters connected therewith. Enacted by the Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong with the advice and consent of the Dewan Negara and Dewan Rakyat in Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

PART I

PRELIMINARY

1. (1) This Act may be cited as the Financial Reporting Act 1997.
- (2) This Act shall come into force on such date as the Minister may, by notification in the *Gazette* appoint, and the Minister may appoint different dates for the coming into force of different provisions of this Act.
2. In this Act, unless the context otherwise requires
 - "accounting standards" means statements of standard accounting practices used for
 - "approved accounting standards" means accounting standards which are issued or approved by the Board under subsection 7(1); "Board" means the Malaysian Accounting Standards Board established under section 7;

Interpretation.

Act 519.

"Central Bank" means the Central Bank of Malaysia established under the Central Bank of Malaysia Act 1958; "Foundation" means the Financial Reporting Foundation established under section 3; "Fund" means the Fund established under subsection 19(1);

Act 94.

"Malaysian Institute of Accountants" means the body established under section 3 of the Accountants Act 1967; "Minister" means the Minister for the time being charged with the responsibility for finance; "principal officer", in relation to a public listed company, means a person by whatever name called who is responsible for the conduct of the business and administration of the public listed company, and includes a non-executive chairman of the public listed company;

Act 125.

"Registrar of Companies" means the Registrar of Companies appointed under the Companies Act 1965;

Act 498.

"Securities Commission" means the Securities Commission established under the Securities Commission Act 1993.

PART II

THE FINANCIAL REPORTING FOUNDATION AND THE MALAYSIAN ACCOUNTING STANDARDS BOARD

Establishment of the Foundation.

3. There is hereby established a body corporate by the name of the "Financial Reporting Foundation" with perpetual succession and a common seal, which may sue and be sued in its name and, subject to and for the purposes of this Act, may enter into contracts and may acquire, purchase, take, hold and enjoy movable and immovable property of every description and may convey, assign, surrender, yield up, charge, mortgage, demise, reassign, transfer or otherwise dispose of, or deal with, any movable or immovable property or any interest therein vested in the Foundation upon such terms as it deems fit.

4. (1) The functions of the Foundation shall be -

Functions of the Foundation.

(a) to provide its views to the Board on any matter which the Board seeks to undertake or implement in relation to the Board's functions under section 7;

(b) to review the performance of the Board ;

(c) to be responsible for all financing arrangements for the operations of the Board, including approving the budget of the Board; and

(d) to perform such other function as the Minister may prescribe by order published in the Gazette.

(2) The Foundation shall not, by virtue of or in connection with its power of approval over the budget of the Board under subsection (1), direct the Board to undertake or omit to undertake any particular project or activity or otherwise affect the exercise of the Board's power or the performance of the Board's functions under this Act.

5. (1) The Foundation shall consist of the following members who shall be appointed by the Minister:

Members of the Foundation.

(a) the Secretary General of the Treasury or his representative;

(b) the Governor of the Central Bank or his representative;

(c) the Chairman of the Securities Commission or his representative

(d) the Registrar of Companies or his representative;

(e) the Executive Chairman of the Kuala Lumpur Stock Exchange or his representative;

(f) the President of the Malaysian Institute of Accountants;

(g) the Chairman of the Board;

(h) twelve other members of whom -

(i) five shall be principal officers of public listed companies;

(ii) four shall be public accountants each of whom shall be a partner with not less than ten years of experience in an accounting firm;

(iii) one shall be an advocate and solicitor who is a partner with not less than ten years of experience in a legal firm; and

(iv) two other persons with the relevant experience and background.

(2) The Minister shall appoint a Chairman of the Foundation from amongst the persons referred to in subsection (1).

Meetings of the Foundation.

6. (1) The Chairman of the Foundation and eight other members shall form the quorum at all meetings of the Foundation.

(2) The Foundation shall have power to determine the conduct of its proceedings.

Establishment and functions of the Board.

7. (1) There is hereby established a body by the name of the "Malaysian Accounting Standards Board" whose functions shall be -

- (a) to issue new accounting standards as approved accounting standards;
- (b) to review, revise or adopt as approved accounting standards existing accounting standards;
- (c) to issue statements of principles for financial reporting;
- (d) to sponsor or undertake development of possible accounting standards;
- (e) to conduct such public consultation as may be necessary in order to determine the contents of accounting concepts, principles and standards;
- (f) to develop a conceptual framework for the purpose of evaluating proposed accounting standards;
- (g) to make such changes to the form and content of proposed accounting standards as it considers necessary; and
- (h) to perform such other function as the Minister may prescribe by order published in the Gazette.

(2) The Board shall, in relation to its functions under paragraph (1)(a), (1)(b), (1)(c) or (1)(g), seek the views of the Foundation.

(3) Approved accounting standards issued or adopted under subsection (1) may be expressed to apply in relation to -

- (a) any published accounts of a commercial, industrial or business enterprise in Malaysia and of overseas subsidiaries and associated corporations where those accounts are to be incorporated in consolidated accounts in Malaysia; and

(b) accounting periods or interim accounting periods; and may - (aa) have general or specific application;

(bb) differ according to differences in time or circumstances.

(4) For the purpose of paragraph (3)(a) (a)

"subsidiary" has the meaning assigned thereto under section 5 of the Companies Act 1965

Act 125.

(b) "associated corporation" means a corporation where not less than thirty per centum and not more than fifty per centum of that corporation's shares are held by another corporation, the first-mentioned corporation thereby being an associated corporation of the other corporation.

Members of the Board.

8. (1) Subject to subsection the Board shall consist of the following members who shall be appointed by the Minister:

- (a) a Chairman;
- (b) the Accountant General; and
- (c) six other members who possess knowledge and experience in matters of financial accounting and reporting and in one or more of the following fields:
 - (i) accountancy;
 - (ii) law;
 - (iii) business;
 - (iv) finance.

(2) At least five of the members appointed under subsection shall be members of the Malaysian Institute of Accountants.

(3) The Minister may appoint three advisors to the Board to represent-

- (a) the Securities Commission;
- (b) the Central Bank of Malaysia; and
- (c) the Registrar of Companies.

(4) The advisors to be appointed under subsection shall be appointed from amongst persons who possess knowledge and experience in the field of accountancy, law, business or finance.

(5) An advisor appointed under subsection shall, unless he sooner resigns or his appointment is sooner revoked, hold office for such term as the Minister may determine.

9. (1) The Board shall meet as often as may be necessary for the performance of its functions.

(2) Six members of the Board shall form the quorum at all meetings of the Board.

(3) The advisors to the Board shall have the right to attend meetings of the Board but shall not have a right to

(4) A question arising at any meeting of the Board shall be determined by not less than six votes of the members present and voting.

(5) The Board shall have power to determine the conduct of its proceedings.

(6) The Board may invite any person to attend any meeting or deliberation of the Board for the purpose of obtaining views on any matter under discussion, but any person so attending shall have no right to vote at the meeting or deliberation.

Meetings of the Board.

10. Any person- Disqualification.

(a) who is of unsound mind or is otherwise incapable of performing his duties;

(b) who has been convicted and sentenced to imprisonment for a term of not less than one year;

(c) who has been convicted of an offence involving fraud, dishonesty, or moral turpitude;

(d) who is a bankrupt,

shall be disqualified from being appointed as a member of the Foundation or the Board, or if he is a member of the Foundation or the Board shall cease to be such a member.

Remuneration.

11. Members of the Foundation and the Board and advisors to the Board shall not be entitled to any remuneration but may be paid such honorarium and traveling and subsistence allowances as the Minister may determine.

Term of Office.

12. Subject to sections 10, 13 and 14, a member of the Foundation or the Board other than an ex-officio member shall hold office for a term not exceeding three years and shall be eligible for re-appointment for one successive term only.

Resignation and revocation of appointment.

13. (1) A member of the Foundation or the Board may at any time resign his office by written notice addressed to –

- (a) the Minister, in the case of the Chairman; or
- (b) the Chairman, in the case of any other member.

(2) The Minister may at any time revoke, without assigning any reason therefore, the appointment of a member of the Foundation or the Board if he thinks it is expedient to do so.

Vacation of office.

14. (1) A member of the Foundation or the Board ceases to hold office upon his death.

(2) A member of the Foundation or the Board shall be deemed to have vacated his office upon his failure to attend three consecutive meetings of the Foundation or the Board without leave of-

- (a) the Minister, in the case of the Chairman; or
- (b) the Chairman, in the case of any other member.

Minister's directions.

15. (1) The Minister may give to the Foundation or the Board directions of a general nature which are consistent with the provisions of this Act as to the performance of the functions and exercise of the powers of the Foundation or the Board and the Foundation or the Board, as the case maybe shall give effect to those directions.

(2) The Foundation and the Board shall furnish the Minister with such information relating to their activities as he may, from to time to time, require.

16. The Foundation and the Board shall have such powers and shall perform such duties as are conferred or imposed by this Act.

Other powers and duties of the Foundation and Board.

17. (1) The Foundation may, either generally or in any particular matter, engage, on such terms and conditions of engagement as the Foundation may determine from time to time, any person to render such assistance as the Foundation or the Board may require or specify in connection with the performance of the functions of the Foundation or the Board, as the case may be, under this Act.

(2) The Foundation shall, on the recommendation of the Board, appoint a Technical Director whose functions and duties shall include assisting the Board in the day to day administration of the Board and in the performance of its function under this Act.

Engagement of Technical Director and other persons.

18. (1) The Foundation may from time to time employ persons who shall be paid such remuneration and allowances and shall hold their employment on such other terms and conditions as the Foundation may determine.

(2) The Foundation may make arrangements for the payment to its officers and servants, including a Technical Director, appointed under subsection 17(2), and their dependants of such retirement benefits, gratuities or other allowances as the Foundation may determine.

**PART III
FINANCE**

The Fund.

19. (1) There is hereby established, for the purposes of this Act, a fund to be administered by the Foundation.

(2) The Fund shall consist of

- (a) such sums as may be provided from time to time for the purposes of this Act by Parliament;
- (b) such contributions as may be made by any person including industry groups and corporations;
- (c) such fees or other charges as may be paid to the Foundation or the Board; and
- (d) all other sums or property which may in any manner become payable to the Foundation or the Board or vested in the Foundation in respect of any matter incidental to its functions and powers.

(3) The Foundation may delegate its functions under subsection (1) to –

- (a) any committee set up by the Foundation;
- (b) the Board; or
- (c) any officer of the Board.

(4) Any delegation under subsection shall not prevent the concurrent performance by the Foundation of the Foundation's functions so delegated.

Expenditure charged on the Fund.

20. The Fund shall be expended for the purpose of

(a) paying any expenditure lawfully incurred by the Foundation or the Board including fees and costs, legal or otherwise, and the remuneration of officers and servants employed by the Foundation, including the granting of loans, superannuation allowances or gratuities;

(b) paying any other expenses, costs or expenditure properly incurred or accepted by the Foundation or the Board in the performance of its functions or the exercise of its powers under this Act;

(c) purchasing or hiring equipment, machinery and any other materials, acquiring land and erecting buildings and carrying out any other works and undertakings of the Foundation or the Board in the performance of its functions or the exercise of its powers under this Act.

(d) generally, paying any expenses for carrying into effect the provisions of this Act.

21. The financial year of the Foundation shall begin on the first day of January and end on the thirty-first day of December in each year.

Foundation's financial year.

22. The moneys of the Fund shall, in so far as they are not required to be expended by the Foundation under this Act, be invested in such manner as may be deemed suitable by the Foundation.

Investment.

23. The Foundation shall, as soon as practicable after the end of each financial year, prepare a report on the activities of both the Foundation and the Board during that financial year and send a copy of the report to the Minister who shall cause a copy thereof to be laid before both Houses of Parliament. Annual report.

24. (1) The Foundation shall cause proper accounts of the Fund to be kept and shall, as soon as practicable after the end of each financial year, cause to be prepared for that financial year a statement of accounts of the Foundation which shall include a balance sheet, a statement of income and expenditure and a cash flow statement.

(2) The Foundation shall cause its statement of accounts to be audited by such auditors as it may appoint.

(3) The Foundation shall as soon as practicable send a copy of the audited statement of accounts together with a copy of the auditor's report thereon to the Minister who shall cause a copy thereof to be laid before both Houses of Parliament.

Accounts. Non-Application of Act 240.

25. The Statutory Bodies (Accounts and Annual Reports) Act 1980 shall not apply to the Foundation.

Power to borrow.

26. The Foundation may from time to time, with the approval of the Minister, borrow, at such rate of interest and for such period and upon such terms as to the time and method of repayment and otherwise as the Minister may approve, any sums required by the Foundation for meeting any of its or the Board's functions.

**PART III
GENERAL**

Compliance with approved accounting standards.

Confidentiality.

27. Where financial statements are required to be prepared or lodged under any law administered by the Securities Commissions, the Central Bank or the Registrar of Companies, and approved accounting standards have been issued or adopted by the Board under subsection 7 such financial statements shall be deemed not to have complied with the requirement of such law unless they have been prepared and are kept in accordance with the approved accounting standards.

28. Except for any of the purposes of this Act or for the purpose of any civil or criminal proceedings under any written law or for the purpose of assisting any authority or agency in the performance or exercise of its functions or power under any written law in Malaysia, the Foundation and the Board shall take all reasonable measures to protect from unauthorised use or disclosure any information given to the Foundation or the Board in confidence.

29. The Minister may make such regulations as may be expedient or necessary for carrying out or giving effect to the provisions of this Act.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรฐานการบัญชีของประเทศมาเลเซีย

ในปัจจุบันประเทศมาเลเซีย มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในแต่ละเรื่องที่ปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ซึ่งล่าสุดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2547 ประเทศมาเลเซีย มีมาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้แล้วทั้งหมด จำนวน 32 ฉบับ และมาตรฐานการบัญชีการนำเสนองบการเงินสำหรับสถาบันการเงินของอิสลามอีก 1 ฉบับ ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีประเทศมาเลเซีย (MASB)

MASB ฉบับที่	ชื่อมาตรฐานการบัญชี	วันที่ออก MASB	วันที่ประกาศใช้
MASB 1	การจัดเตรียมการนำเสนองบการเงิน	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 2	สินค้าคงเหลือ	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 3	กำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญและการเปลี่ยนแปลง นโยบายทางการบัญชี	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 4	ต้นทุนการวิจัยและการพัฒนา	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 5	งบกระแสเงินสด	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 6	ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 7	สัญญาก่อสร้าง	มิถุนายน 2542	1 ก.ค. 2542
MASB 8	การเปิดเผยข้อมูลส่วนที่เกี่ยวข้องกัน	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543

MASB ฉบับที่	ชื่อมาตรฐานการบัญชี	วันที่ออก MASB	วันที่ประกาศใช้
MASB 9	การรับรู้รายได้	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543
MASB 10	สัญญาเช่าระยะยาว	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543
MASB 11	งบการเงินรวมและการบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543
MASB 12	เงินลงทุนในบริษัทร่วม	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543
MASB 13	กำไรต่อหุ้น	ธันวาคม 2542	1 ม.ค. 2543
MASB 14	การบัญชีค่าเสื่อมราคา	มิถุนายน 2543	1 ก.ค. 2543
MASB 15	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	มิถุนายน 2543	1 ก.ค. 2543
MASB 16	รายงานทางการเงินเกี่ยวกับส่วนได้ในกิจการร่วมค้า	มิถุนายน 2543	1 ก.ค. 2543
MASB 17	ธุรกิจการประกันทั่วไป	ธันวาคม 2543	1 ก.ค. 2544
MASB 18	ธุรกิจการประกันชีวิต	ธันวาคม 2543	1 ก.ค. 2544
MASB 19	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังวันที่ในงบดุล	ธันวาคม 2543	1 ก.ค. 2544

MASB ฉบับที่	ชื่อมาตรฐานการบัญชี	วันที่ออก MASB	วันที่ประกาศใช้
MASB 20	ประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจจะเกิดขึ้น	ธันวาคม 2543	ก.ค. 2544
MASB 21	การรวมธุรกิจ	ธันวาคม 2543	ก.ค. 2544
MASB 22	การรายงานตามส่วนงาน	มีนาคม 2544	1 ม.ค. 2545
MASB 23	การด้อยค่าของสินทรัพย์	มีนาคม 2544	1 ม.ค. 2545
MASB 24	เครื่องมือทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูลและการนำเสนอ	มีนาคม 2544	1 ม.ค. 2545
MASB 25	ภาษีเงินได้	ธันวาคม 2544	1 ก.ค. 2545
MASB 26	งบการเงินระหว่างกาล	ธันวาคม 2544	1 ก.ค. 2545
MASB 27	ต้นทุนการกู้ยืม	ธันวาคม 2544	1 ก.ค. 2545
MASB 28	การเลิกดำเนินกิจการ	ธันวาคม 2545	1 ม.ค. 2546
MASB 29	ผลประโยชน์ที่ลูกจ้างได้รับ	ธันวาคม 2545	1 ม.ค. 2546
MASB 30	การบัญชีและการรายงานของหน่วยลงทุน	ธันวาคม 2545	1 ม.ค. 2546
MASB 31	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	ธันวาคม 2546	1 ม.ค. 2547

MASB ฉบับที่	ชื่อมาตรฐานการบัญชี	วันที่ออก MASB	วันที่ประกาศ ใช้
MASB 32	กิจกรรมการพัฒนาสินทรัพย์	ธันวาคม 2546	1 ม.ค. 2547
MASB I-1	การนำเสนองบการเงินของสถาบันการเงิน ของอิสลาม	ธันวาคม 2545	1 ก.ค. 2546

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

II. Accounting and Auditing in Viet Nam

This chapter presents an overview of accounting and auditing arrangements in Viet Nam. It provides context for the following chapters on professional infrastructure, accounting and auditing standards, accounting and auditing training, and government budgeting and accounting arrangements. The chapter comprises twenty sections, in two parts, as follows:

1. Introduction

The history of the development of accounting in Viet Nam correlates with the accounting practices of the countries, which, over the years, have formed strong military, social or trade links with Viet Nam. In the period 1960 to 1969, the Vietnamese accounting system was strongly influenced by China. During the period 1969 to 1989 the former Soviet Union played a catalytic role and from 1989 to 1995 the French and United States of America had some influence. However a move to International Accounting Standards commenced from the early 1990s.

From 1995 to 1998 the European Union Project (EUROTAPVIET) resulted in the Vietnamese students of accounting gaining a comprehensive knowledge of IAS. This Project alerted the government to the international benefits of applying IAS and the EU played a catalytic role in assisting the Viet Nam Accounting Association to join the International Federation of Accountants and thus become a member of the international accounting community. Importantly, it is now planned that a complete set of Vietnamese Accounting Standards, based on IAS, will be issued by the end of 2003.

The Vietnamese Accounting System is the current system required by law to be used by all enterprises in Viet Nam. This System was originally established in 1995 to suit the requirements of the Stateowned enterprises. At the time the foreign-owned (or invested) business enterprises and the nongovernment private sector enterprises were a minor part of the economy. Certain foreign businesses were granted exemption from applying the Vietnamese Accounting System in 1998 and were permitted to use the recognized Generally Accepted Accounting Principles of a relevant foreign country. The exemption period terminates at the end of the year 2000 and foreign-invested businesses are expected to commence applying the accounting principles of the Vietnamese Accounting System from the beginning of the year 2001.

2. Ordinance on Accounting and Statistics

In 1986, the Sixth Congress of the Communist Party of Viet Nam put forward a proposal to the National Assembly for the comprehensive renewal of the Socialist Republic of Viet Nam. This reform process gave rise to the promulgation of the 1992 Constitution, which was based on a free market economy, and the introduction of the Ordinance on Accounting and Statistics.

This Ordinance was promulgated by order of the President of the State Council of the Socialist Republic of Viet Nam, dated 20/08/1988. (The official English version of the Ordinance has many mistakes in it, one of the most prevalent being that it was issued in 1998 instead of 1988). This Ordinance was drafted on the basis that accounting records and reports should be done in such a way as to suit two needs, taxation requirements and statistical needs of the Government.

This Ordinance provides regulations for the accounting and statistics standards to be applied in the national economy. This Ordinance applies to all State-owned enterprises, State private joint enterprises, collective and private units engaged in production and business activities, mass organizations, and agencies and organizations using the funds of the State.

The Ordinance requires that all accounting and statistics work undertaken is uniformly implemented throughout the national economy. The system is completely regulated and all accounting and statistical forms are standardized and issued by the Ministry of Finance and General Department of Statistics. The system involves the following components:

- A primary records system;
- An accounts and book-keeping system;
- A system of forms and reports;
- A system and method of calculating economic and financial targets;
- A classification of national economic sectors, economic forms and schedules of classifications, codifications and contents of the State budget;
- Units of weights and measures; and
- The accounting and statistics year.

The system was mainly introduced for the benefit of the State-owned enterprises and State-private joint enterprises. The Ordinance also requires that each of these enterprises must appoint a

chief accountant who is responsible for assisting the director of the enterprise in organizing and supervising the uniform implementation of accounting and statistics work. The Council of Ministers enacts regulations in relation to the chief accountants and these are uniformly applied in the State-owned and State-private joint enterprises.

At the end of each accounting year, all enterprises should prepare an inventory and record the results in the books of account before making a financial report on the year-end accounting.

3. The Viet Nam Accounting System

The Vietnamese Accounting System (VAS) was promulgated in 1995 and is intended to be used by all enterprises in Viet Nam. The main reporting focus of VAS is directed at Government enterprises and related agencies. The VAS is a system of accounting and not a set of standards and its main purpose is to outline in detail the following accounting guidelines and functions:

- Systems of Accounting and Standard Documentation including Books of Account and Standard Chart of Accounts and
- Accounting Recording Methods for:
 - Current Assets
 - Fixed Assets
 - Liabilities
 - Owners Equity
 - Revenues
 - Business Production Cost
 - Other Income
 - Other Expenses
 - Off Balance Sheet
- Financial Statements Preparation and Forms
- General Regulations
- Guidance Flow Charts

Legal References

The main legal references for the VAS are:

- Decision 1141/ TC/ QD / CDKT issued by the Ministry of Finance on November 1, 1995 entitled Promulgating the New Vietnamese Accounting System (NVAS) effective January 1, 1996.
- Circular 10TC/ CDKT issued by the Ministry of Finance on March 20, 1997 on the guiding amendment and revision of the NVAS.

Application of the Vietnamese Accounting System

Business entities applying the VAS should follow and comply with current statutory regulations, referred to above, in relation to supporting accounting documents, chart of accounts, accounting records, financial statistics, and filing of accounting documents.

Should any amendment, or adjustment of the accounting procedures and methods be required for meeting specific production or business conditions, business entities must first obtain the written approval of the Ministry of Finance.

There are various systems within the VAS that can be adopted by enterprises and these depend on the size of the entity. There are different systems included in VAS for large businesses, small and medium-size enterprises, and household businesses.

Financial Reporting Requirements of the VAS

Under the VAS, the following financial statements are legally required to be submitted:

- Balance sheet;
- Table of “Off-Balance Sheet” items (includes loan or hire of equipment)
- Profit and Loss statement;
- A table entitled “Obligation to Government” – this is a table detailing all taxes and other duties payable to the State;
- Notes to the financial statements, which include details such as:
 - Summary of operations (structure, activities, number of employees);
 - Accounting policies applied during the period;
 - Details of certain accounts balances such as:

- Details of operating expenses and cost of sales.
 - Fixed assets movements during the period;
 - Details of the compensation paid to employees. This disclosure should include the “budgeted” salary costs;
 - Movement in equity; and
 - Details of current receivables and current payables.
- Comments on the business results for the period (report of management);
 - Financial ratios (section 4 refers); and
 - Future business prospects (report of management);

The cash flow statement is optional for inclusion in the annual statutory financial statements. Additional disclosures internally required in the annual financial statements of foreign investment enterprises can be inserted without the permission of the Ministry of Finance.

The Minister of Finance has responsibility for the following reports:

- Annual State Budget Draft, State Budget Accounts and Compensation Fund for Overspending that is approved by the National Assembly
- Spending on development investment, and spending on nonbusiness activities in the fields of Education, Training, Health Care, Culture, Information, Sport and National Programs
- The Annual Budget draft of ministries, and other central agencies
- The Annual Budget draft of provinces

4. Benchmarks, Ratios and Covenants

There are certain financial ratios required to be included as notes to the financial statements under the Vietnamese Accounting System. These ratios include:

- Labor and remuneration indicators
- Inventory indicators
- Sales indicators
- Cash indicators
- Fixed asset indicators

They do not include the standard financial performance indicators, which are universally required as covenants in loan agreements by international finance institutions.

5. Accounting Bases

For Nonprofit organizations and Government, the accounting basis is modified cash.⁴ State-owned enterprises (SOEs) and the nongovernment private sector use the accrual accounting basis.

All donor-financed expenditure and receipts in kind must be fully accounted for in the accounts. The valuation is based on details of acquisition or purchase cost supplied by the donor.

6. Foreign-invested Business Entities

Although the current accounting laws were mainly promulgated for application to SOEs and State-owned joint enterprises, foreigninvested business entities are also obliged to comply with the accounting and statistical policy specified in the Ordinance on Accounting and Statistics, the Charter of Organization of State accounting, current legal documents on accounting and auditing, ⁴ The modified cash basis has no internationally accepted definition. In the case of Viet Nam, it simply refers to the closure of the cash accounts on some date after 31 December (balance date) each year. Article 37 of the Law on Foreign Investment, Articles 65–69 in Chapter VIII of Decree 12/CP, Article 223 in Chapter III of the Regulations on consulting services, as well as all provisions stipulated in Circular No. 60 TC/CDKT issued by Ministry of Finance on 1 September 1997.

A foreign-invested business entity is subject to the supervision and control of the financial authorities and the functional management authorities in respect of accounting work. A foreign-invested business entity should execute its accounting work in accordance with the Vietnamese Accounting System (VAS) for business entities. In cases where a foreign-invested business entity has a valid reason for the application of another commonly recognized accounting system, the Ministry of Finance (MOF) should approve this in writing.

In order to create uniform statutory reporting systems, the decree, which was issued after the New Law of Foreign Investment (NLFI), was passed in November 1996 by the National Assembly of Viet Nam, states in Chapter 8 the following principles:

- VAS is to be used by all foreign-invested companies in Viet Nam -- except if "valid reasons" requires the adoption of other standards, (MOF permission is required).
- Monetary unit to be used is the Vietnamese dong (VND) unless otherwise approved by MOF.

- The statutory financial statements are prepared and finalized in accordance with the regulations.
- The audit is required annually and must be done by an independent audit company duly registered, and authorized to do business, in Viet Nam.

7. Role of the Chief Accountant

Article 3 of the Ordinance on Accounting and Statistics requires that all SOEs and State-owned joint enterprises must appoint a Chief Accountant. The duties of the position are generally outlined in the Ordinance; however, the Government decrees the role of the Chief Accountant.

The role of the Chief Accountant has been defined in Decree No. 26/HDBT issued by Government on March 18, 1989 (Chief accountant's role in State-owned Enterprises). The chief accountant is generally responsible for the safeguarding of the company's assets for which he is personally liable. The Chief Accountant should not take responsibility for the profitability of a company but rather with its compliance to approved budgets and plans.

The Chief Accountant must ensure that the annual financial statements are prepared as of December 31 and filed with the tax authorities, the General Statistical Office and the Ministry of Planning and Investment (MPI). These annual financial statements are to be filed with the tax authorities not later than March 31 of the following year and are to include a calculation of the company's tax liabilities. Certain adjustments are allowed to the profit before tax, although these adjustments are strictly defined by the tax legislation and traceable to specific account codes in the chart of accounts.

For enterprises having foreign direct investment and foreign parties entering into business cooperation contracts, monthly and biannually reports have to be done in accordance with Circular No.01/LB issued by General Department of Statistics and MPI dated 31 March 1997. In addition, quarterly filing with tax authorities are to be made comprising the balance sheet and profit and loss account.

IV. Accounting and Auditing Standards

The Standards are:

- VAS 1 Framework
- VAS 7 Cash Flow Statements
- VAS 11 Construction Contracts
- VAS 17 Leases
- VAS 21 Foreign Exchange
- VAS 23 Borrowing Costs

The MOF is committed to issuing a full set of Vietnamese Accounting Standards by the end of the year 2003. The problem that MOF is having in this regard is that there is no expert on IAS located in Viet Nam for problem solving and discussing issues.

The current Vietnamese Accounting System is based on law and government regulations. The format of financial statements and accounting records are specified in government regulations. Enterprises with foreign-owned capital are required to register their accounting standards and practices with the MOF and to submit regular financial reports to the MOF as well as the Ministry of Planning and Investment.

Deviations from International Accounting Standards

The following paragraphs outline the deviations between the Vietnamese Accounting System and International Accounting Standards (IAS). It should be noted that the Vietnamese Accounting System consists mainly of guidelines for a recommended system of accounting whereas IAS consists of a number of standards with benchmarks and options. The English version of the System does not cover all aspects and therefore ensuring the accuracy of comparisons is quite.

ภาคผนวก ช
สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี
ที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) รับรองคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชีที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน ก.พ.
รับรองคุณวุฒิ

สถาบันการศึกษา ทำหน้าที่ให้ความรู้และการศึกษาในวิชาชีพการสอบบัญชี สำหรับ
สถาบันการศึกษาที่สอนวิชาการสอบบัญชีในประเทศไทย ที่ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษา
ธิการ และสำนักงาน ก.พ. เทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี มี 3 ประเภท คือ

มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี ปัจจุบันมี 15 แห่ง
ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
6. มหาวิทยาลัยบูรพา
7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร/ภาคใต้)
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
9. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
10. มหาวิทยาลัยนเรศวร
11. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
13. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
14. มหาวิทยาลัยทักษิณ
15. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สถาบันของรัฐ ที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี มี 2 แห่ง

1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา)
2. สถาบันราชภัฏ

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี อีก 39 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. มหาวิทยาลัยเกริก
3. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
4. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
5. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
6. มหาวิทยาลัยฉวีวัฒนา
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
8. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
9. มหาวิทยาลัยพายัพ
10. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
11. มหาวิทยาลัยรังสิต
12. มหาวิทยาลัยพงษ์สวัสดิกุล
13. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
14. มหาวิทยาลัยสยาม
15. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
16. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
17. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
18. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย
19. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
20. มหาวิทยาลัยคริสเตียน
21. วิทยาลัยตาปี
22. วิทยาลัยทองสุข
23. วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี
24. วิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานี
25. วิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานีอุดร
26. วิทยาลัยนานาชาติแมสซามฟอร์ด
27. วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
28. วิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น

29. วิทยาลัยภาคกลาง
30. วิทยาลัยมิชชั่น
31. วิทยาลัยเมืองหาดใหญ่
32. วิทยาลัยโยนก
33. วิทยาลัยรัชตภาคย์
34. วิทยาลัยรัตนบมเขต
35. วิทยาลัยลุ่มแม่น้ำปิง
36. วิทยาลัยศรีโสภณ
37. วิทยาลัยสันตพล
38. วิทยาลัยคณะสวัสดิ์ (วิทยาลัยศรีอีสาน)
39. วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายอุเทน	เลานำทา
วัน เดือน ปีเกิด	5 กุมภาพันธ์ 2521	
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต(บัญชี) วิทยาลัยโยนง พ.ศ. 2544	
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2546 – ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบัญชี วิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จังหวัดเชียงใหม่
	พ.ศ. 2545 - 2546	พนักงานบัญชีเช่าซื้อ บริษัท สยาม เอ แอนด์ ซี จำกัด พนักงานบัญชีต้นทุน บริษัท เบทาโกรภาคเหนือเกษตร อุตสาหกรรม จำกัด
	พ.ศ. 2545 – 2544	พนักงานตรวจสอบภายใน กลุ่มบริษัท แสงโสม จำกัด พนักงานบัญชี บริษัท อิงคะ จำกัด ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี บริษัท เอ็ม ไอ ซี แอนด์ คอลซัลแทนท์ จำกัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved